

Asia: VN/7791/2021

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tilastokeskuksesta annetun lain ja tilastolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Onko Tilastokeskukselle hallituksen esityksessä kirjattu uusi tehtävä selkeästi kuvattu?

Verohallinnolla ei ole lausuttavaa edellä mainittuun kysymykseen. Verohallinto antaa lausunnon ehdotetusta tilastolain 15 §:n 1 momenttia koskevasta

muutoksesta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan tilastolain 15 §:n 1 momenttia muutettavaksi siten, että valtion viranomaiset ovat velvollisia antamaan salassapitosäännösten estämättä Tilastokeskukselle henkilön yhteystiedot. Hallituksen esityksen mukaan momenttiin lisätään maininta yhteystiedoista (puhelinnumero, sähköpostiosoite) ja viranomaisten hallussa olevien yhteystietojen toimittamisesta Tilastokeskukselle. Hallituksen esityksessä on todettu, että esimerkiksi Verohallinnon aineistot ovat tarpeellisia Tilastokeskukselle.

Henkilöiden yhteystiedot, kuten osoitteet, sähköpostiosoitteet ja puhelinnumerot, ovat verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 4 §:n mukaan salassa pidettäviä verotustietoja. Salassa pidettäviä verotustietoja voidaan siten luovuttaa vain, jos tiedon pyytäjällä on nimenomainen tiedonsaantioikeus kyseisiin tietoihin.

Verohallinto on ensisijaisesti yhteydessä asiakkaisiin kirjeitse ja tietyn veroasian hoitamista varten asiakas voi ilmoittaa Verohallinnolle puhelinnumeron tai

sähköpostiosoitteen. Verohallinnon järjestelmään tallennettu postiosoite tai asiakkaan ilmoittama puhelinnumero tai sähköpostiosoite voi olla esimerkiksi

asiakkaan asiamiehen (esimerkiksi valtuutetun henkilön, lakiasiantoimiston tai tilitoimiston) yhteystieto. Verohallinto käyttää asiakkaan ilmoittamaa

puhelinnumeroa ja sähköpostiosoitetta vain asiakkaan veroasian selvittämiseksi. Verohallinnon näkemyksen mukaan on tärkeää säilyttää asiakkaiden luottamus siihen, ettei ilmoitettuja yhteystietoja käytetä muuhun tarkoitukseen kuin veroasioiden hoitamiseen.

Henkilöiden puhelinnumeroiden ja sähköpostiosoitteiden kerääminen ei ole kattavaa, koska asiakkaat ilmoittavat ko. yhteystiedot vain tietyn veroasian

hoitamisen yhteydessä. Verohallinto tallentaa asiakkaan ilmoittaman puhelinnumeron ja sähköpostiosoitteen järjestelmään vain silloin, kun se on

veroasian hoitamiseksi tarpeellinen. Asiakkaille ei ole lakisääteistä velvollisuutta ilmoittaa puhelinnumeroa ja sähköpostiosoitetta, joten yhteystietoja ei löydy

kattavasti. Asiakkaan ilmoittamia tietoja päivitetään vain silloin, kun asiakas on itse yhteydessä Verohallintoon eli puhelinnumeroita ja sähköpostiosoitteita ei

säännöllisesti päivitetä. Verohallinnon järjestelmään tallennettuja tietoja ei siten voida pitää ajantasaisina, kattavina ja sopivina siihen tarkoitukseen, johon

Tilastokeskus tietoja tarvitsisi. Verohallinnon näkemyksen mukaan asiakkaan Verohallinnolle ilmoittamat yhteystiedot eivät ainakaan silloin sovellu

Tilastokeskuksen käyttötarkoitukseen, jos asiakkaalla on turvakielto. Verohallinto ei pidä mahdollisena, että Verohallinnolle annetut yhteystiedot veroasian

hoitamista varten julkaistaisiin samaan tapaan kuin tilastolain 18 §:ssä tarkoitetut yritys- ja yhteisöjen tiedot.

2. Miten arvioitte valtioneuvoston etusijaa käyttölupahakemusten käsittelyssä suhteessa alaiseen hallinnon viranomaisiin?

-

3. Ovatko hallituksen esityksen ehdotusten tietosuojaa koskevat pykälät riittävän täsmällisiä?

-

4. Onko aineiston tietosuojaoikeudellinen käsittelyperuste riittävästi kuvattu?

-

5. Onko aineiston säilytystä koskeva tekstiosuus riittävän täsmällinen?

-

6. Onko tietojen käyttötarkoitus rajattu riittävän selkeästi?

-

7. Ovatko raaka-aineiston ja valmisaineiston käyttörajaukset riittävän selkeitä?

-

8. Mahdollistaako hallituksen esitys tutkijalle luovutettavien tietojen antamisen suoraan Tilastokeskuksen tutkijapalvelulle, kun tutkijan on tarkoitus käsitellä tietoja tutkijapalvelun etäkäyttöympäristössä?

Verohallinnon näkemyksen mukaan hallituksen esitys mahdollistaa tutkijalle luovutettavien tietojen antamisen Tilastokeskuksen tutkijapalveluille silloin,

kun tutkija käsittelee tietoja tutkijapalvelun etäkäyttöympäristössä.

Verohallinnon näkemyksen mukaan hallituksen esityksestä ei tarkemmin selviä, että onko Tilastokeskuksella oikeutta luovuttaa eteenpäin tutkijapalveluun luovutettuja tietoja. Verohallinnon näkemyksen mukaan tutkijalle tutkijapalveluun luovutetut tiedot on hävitettävä sen jälkeen, kun tutkimus on päättynyt ja Verohallinnon antama tietolupa on päättynyt eikä Tilastokeskuksella ole oikeutta luovuttaa tutkijapalveluun tutkijalle annettuja tietoja eteenpäin. Nyt hallituksen esityksestä jää epäselväksi, että voiko Tilastokeskus luovuttaa tutkijapalveluun annettuja tietoja eteenpäin ja jos voi, millä perusteilla.

9. Edistääkö hallituksen esitys tutkimuksessa hyödyllisen tiedon saamista tutkijoiden käytettäväksi?

-

Liiti Hanna

Verohallinto - Lausunnonantajat: pääjohtaja Markku Heikura, ylitarkastaja

Hanna Liiti